

INTERVIEWS | 1 JULI 2022

“IN EEN CRISIS HELPT HET RODE KRUIS EERST. PAS DAARNA VERANTWOORDEN WE”

Auteur: Jessie Tacke MSc - Liane Lambert Mendez-van Eerde MSc RO

Beeld: Rode Kruis

Leestijd: 5 min

In tijden van crisis is het noodzakelijk snel te handelen. Want wat er ook gebeurt: het Rode Kruis is altijd dichtbij. Goed risicomanagement krijgt dan niet altijd de eerste prioriteit. Monique Brouwer vertelt openhartig over haar rol als risk & compliance officer bij het Nederlandse Rode Kruis.

Waar staat het Nederlandse Rode Kruis voor?

“Het Rode Kruis is sinds 1867 een wereldwijde humanitaire noodhulporganisatie dat noodhulp biedt in crisissituaties. Het Rode Kruis is actief in 192 landen, waaronder Nederland. Hier biedt het Rode Kruis deze noodhulp zoals vastgelegd binnen het Koninklijk besluit. Het Rode Kruis handelt op basis van zeven grondbeginselen; menslievendheid, onpartijdigheid, neutraliteit, onafhankelijkheid, vrijwilligheid, eenheid en algemeenheid. Het Nederlandse Rode Kruis werkt in Nederland veel samen met andere partijen zoals het Leger des Heils of VluchtelingenWerk en ondersteunt lokale organisaties die hulp bieden. We helpen altijd mensen die in nood zijn, en richten ons in het bijzonder op de meest kwetsbare mensen die hulp het hardst nodig hebben.”

Monique Brouwer, Rode Kruis: "Vanuit onze missie zijn we gericht op noodhulp, maar we zetten ons in voor alle mensen die buiten de boot vallen en hulp nodig hebben"

Hoe voelt het om voor een goed doel te werken?

"Ik word gemotiveerd door maatschappelijk werk dat ertoe doet. De combinatie met een zekere mate van ondernemerschap en professionaliteit is belangrijk voor mij. Ik wil meetbare resultaten en continue verbetering. Het goede doel waar ik voor werk, zeker het Nederlandse Rode Kruis, voldoet daar sterk aan."

Hoe werkt het Rode Kruis als er ergens een crisis is?

"In een crisis gaan we eerst helpen en daarna pas verantwoorden. Het is, juist in crisissituaties, ongelooflijk wat er geactiveerd kan worden. Bijvoorbeeld de situatie in Oekraïne: binnen enkele dagen vond er een crisisinventarisatie plaats op basis waarvan een structuur bepaald kan worden voor adequate aansturing van de organisatie. Zo bieden we al opvang aan mensen uit Oekraïne voordat rollen en verantwoordelijkheden met samenwerkingspartners helder zijn of een risicoanalyse heeft plaatsgevonden. Er zijn dan nog geen contracten of afspraken met gemeenten, alleen het gegeven dat er mensen in nood verkeren en hulp nodig hebben. In nood maken we een bewuste keuze om snel te handelen, ondanks dat nog niet alles in kaart is gebracht."

"Vanuit onze missie zijn we gericht op noodhulp, maar we zetten ons in voor alle mensen die buiten de boot vallen en hulp nodig hebben"

Wat doet het Nederlandse Rode Kruis buiten crisissituaties?

"Vanuit onze missie zijn we gericht op noodhulp, maar we zetten ons in voor alle mensen die buiten de boot vallen en hulp nodig hebben. COVID heeft tot belangrijke inzichten geleid. Zo zagen we in die crisis in Nederland meer mensen die het ontbreekt aan de basisbehoeften, en meer mensen die onder de armoedegrens leven en dus onze hulp hard nodig hebben. Er ligt een taak voor ons om het gesprek aan te gaan en mee te werken aan oplossingen."

Wat is uw functie binnen de organisatie?

"COVID heeft in Nederland ook veel teweeggebracht. Zo starten we nu alle projecten met een risicoanalyse. Internationaal gebeurde dit al, maar nationaal hadden we nog een slag te maken. Het was vooral belangrijk om

AUDIT

MAGAZINE

awareness te creëren. Daar geven we trainingen, presentaties en workshops voor. Het Nederlandse Rode Kruis heeft de ambitie om het risicomanagementsysteem van de organisatie te professionaliseren. Als risk & compliance officer coördineer ik meer structurele focus op het mitigeren van risico's en de benodigde naleving van toepasselijke wet- en regelgeving."

"Voor COVID was er een crisismanagementteam opgezet. In verband met het gewapend conflict in Oekraïne ontstond het idee hetzelfde te doen. Het is dan mijn taak om te zorgen dat risicoanalyse een onderdeel is bij de besluitvorming. Vervolgens ondersteun ik het crisismanagementteam bij de risicoanalyse van de verschillende scenario's. In het algemeen, als tweedelijns medewerker, blijft het een uitdaging om in tijden van nood tijdig aangehaakt te zijn en als het niet het geval is, zo snel mogelijk aan te haken. Indien nodig trap ik op de rem en dan wordt ook naar me geluisterd."

Waarom bent u de opleiding Executive Master Internal auditing (EMIA) gaan doen?

"Ik was op zoek naar verbreding, verder dan alleen financiële audits binnen organisaties. Ik weet niet of ik de auditorsrol ga bekleden, maar de RO-opleiding heeft enorm veel verbreding gegeven en ik heb een hoop geleerd wat ik direct kan toepassen in de praktijk in mijn rol als risk & compliance officer. Het Nederlandse Rode Kruis heeft zelf geen officiële interne auditfunctie, maar vanuit verschillende afdelingen, zoals financial control en hulpverlening en kwaliteit, worden er wel interne audits uitgevoerd bij zusterverenigingen in het buitenland, en programma's en activiteiten in Nederland. We stemmen risicomanagement en de verschillende audits meer en meer met elkaar af."

"We zijn transparant over onze hulpverlening en bestedingen. De mogelijke keerzijde is dat iedereen iets van je wil vinden als er een keer iets misgaat"

Met welke risico's heeft het Nederlandse Rode Kruis te maken?

"De belangrijkste risico's zijn reputatie, talent (voldoende beroepskrachten en vrijwilligers aantrekken, behouden én ontwikkelen), cybersecurity en duurzaamheid van financiering. Risico's bieden zowel kansen als bedreigingen."

Licht eens toe

"Neem reputatieschade als voorbeeld, dat is vaak terug te voeren tot zichtbaarheid en communicatie. Zo zijn we transparant over onze hulpverlening en bestedingen. De mogelijke keerzijde is dat iedereen iets van je wil vinden als er

AUDIT

MAGAZINE

een keer iets misgaat. Dan zichtbaarheid. Bedrijven en particulieren doneren vooral als ze ons aan het werk zien tijdens een crisis. Zoals nu bij de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne of bij het verlenen van voedselhulp of mentale eerste hulp. Het is belangrijk dat we hierover communiceren, en nog belangrijker dat we ook laten zien wat we doen.

En compliance?

“Compliance is ook van groot belang voor het Nederlandse Rode Kruis. We moeten ervoor zorgen dat onze vrijwilligers bevoegd en bekwaam zijn, dit gaat verder dan alleen EHBO. Wet- en regelgeving, maar ook donorvoorwaarden worden strenger. Het is van groot belang dat we goed op de hoogte zijn van de ontwikkelingen en de risico's van mogelijke wijzigingen in wet- en regelgeving (ook vanuit de goededoelensector) hebben geanalyseerd inclusief mogelijke beheersmaatregelen. Als laatste besteden we ook tijd aan externe risico's zoals geefbereidheid en klimaat.”

Besteden jullie ook aandacht aan duurzaamheid?

“Duurzame financiering vinden we erg belangrijk. We willen van A tot Z weten hoe we financieren en welke stromen hiervoor nodig zijn om ervoor te zorgen dat wat we nu starten, we ook daadwerkelijk kunnen volbrengen. Daarnaast is het van belang dat we weten van wie we geld aannemen. Er vindt een screeningsproces plaats op partners en donaties. Dit is ook van belang in het kader van de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme. Daarnaast hebben we al jaren een duurzaamheidsplan, hierin zijn we voorloper. Met alles wat we doen houden we rekening met mens, cultuur en klimaat. Zo werken we met concrete duurzaamheidsdoelstellingen en KPI's. Alle eisen die we stellen, vergroten een positieve impact. Wij rapporteren zelf over onze bijdrage aan duurzaamheid, maar verwachten dezelfde inzet van onze leveranciers en dienstverleners.”

“Het is belangrijk dat processen juist verlopen, maar voor mij zijn de harten en intenties net zo belangrijk”

Hebt u nog tips als internal auditor?

“Als internal auditor is er een sterke neiging op de auditrol te gaan zitten en te benadrukken wat er allemaal niet goed gaat, maar je belangrijkste rol is toegevoegde waarde te leveren aan het proces en aan het team. Het gaat erom dat je het team in beweging krijgt met de wens om te verbeteren, zodat doelstellingen worden gerealiseerd. Het is de kunst om de spiegel voor te houden en tegelijk open te blijven staan voor de zachte kant van organisaties. Het is belangrijk dat

AUDIT

MAGAZINE

processen juist verlopen, maar voor mij zijn de harten en intenties net zo belangrijk. Je moet weten wie je klant is én wat hij wil en zorgen voor toegevoegde waarde.”

Over

Drs. Monique Brouwer RC is risk & compliance officer bij het Nederlandse Rode Kruis. Zij is momenteel bezig met haar RO-studie aan de Universiteit van Amsterdam.

Tags: Risicomanagement

Bron url: <https://auditmagazine.nl/interviews/in-een-crisis-helpt-het-rode-kruis-eerst-pas-daarna-verantwoorden-we/>